

Kadar sa snimanja

Boro Stjepanović

Jelena Perčin i Slaven Knezović

FILMSKA POSLASTICA ZAVRŠENO SNIMANJE FILMA 'MOST NA
 IŠTVANČIĆA KOJI BI PREMIJERNO TREBAO BITI PRIKAZAN NA FES

Poratni triler pun tjeskobe, za Pulu

PIŠE MARKO NJEGIĆ

Želim potaknuti ljude na razmišljanje ovim filmom - izjavio nam je redatelj Branko Ištvančić koji je upravo udario posljednju klapu na poratnom trileru "Most na kraju svijeta", koprodukciji između Hrvatske (Artizana), HRT-a, Bosne i Hercegovine (Heft produkcija) i Srbije (Kinematografska kuća) snimljenoj na lokacijama u Zagrebu i blizini okolici - Dubravi, Bukevju, Sisku, Slunju, Hrvatskoj Kostajnici i Pisarovini. Nakon brojnih pročitanih scenarija koji se bave različitim društvenim temama, u Ištvančićeve ruke došao je scenarij "Most na kraju svijeta" cijenjenog Josipa Mlakića.

Tuđe kuće

Privukao ga je temom useljavanja u tuđe kuće za vrijeme rata i inovativnom dramaturgijom situacije zamrznutog vremena u kojem su se našli stanovnici jednog hrvatskog mjesta u blizini bosanske granice nakon rata u Hrvatskoj koji su se uselili u domove prognanih Srba.

- U ovom scenariju, iz kojega

se iščitava prikrivena moralna tjeskoba Hrvata koji žive u srpskim kućama, posebno me zaintrigirao način na koji je Josip Mlakić uklopio poetske momente vezane za simbole mostova. Kod njega mostovi služe da bi i vizualno prikazali nedostatak komunikacije i razrušenih međuljudskih odnosa. To se posebno odnosi na kraj scenarija u kojem glavni junak, policajac Filip, pronalazi nestalog starca za kojim traga, i to u šumi pokraj simboličnog drvenog mosta kakvog je taj starac gradio i rušio, proniknuvši time u tajnu i misterij jedne ljudske duše sovih prostora. Uza sve to, mora se kod glavnih likova filma neprimjetno osjetiti moralna tjeskoba i nedostatak nade u bilo kakvo rješenje. Oni se ne mogu vratiti u rodni kraj u Bosni, a ne mogu niti živjeti u srpskim kućama. Za njih je vrijeme stalo i u tom zamrznutom vremenu očajnički pokušavaju osmisliti svoju egzistenciju i budućnost - opisuje Ištvančić koji je dosad režirao više od 200 naslova, a najveću je pažnju šire publike privukao velikim hitom "Duh u močvari" (2006.) kojim je vratio filmove za djecu u hrvatsku kinematografiju. Nakon filma za djecu - triler s kraja Domovin-

Scenarij Josipa Mlakića redatelja je privukao temom useljavanja u tuđe kuće za vrijeme rata i inovativnom dramaturgijom situacije zamrznutog vremena u kojem su se našli stanovnici jednog hrvatskog mjesta u blizini bosanske granice nakon rata u Hrvatskoj, koji su se naselili u domove prognanih Srba

skog rata. Žanrovski zaokret dijametralno je suprotan, ali ne i ozračje na setu.

- Atmosfera na snimanju jednostavno je bila sjajna, iako je bilo jako hladno. Ljubavi i "zagrijanost" za projekt dodatno su nas grijale i motivirale. "Obiteljska atmosfera", kako se to kaže, zaživjela je apsolutno među ekipom na filmu, i to me posebno veselilo. Nakon temeljitih i dugih priprema, snimanje je proteklo ležerno i po planu. Čak sam se pripremao i na očekivano teže snimanje. Odlučio sam sve scene snimati na stvarnim lokacijama, što pridonosi dokumen-

tarističnosti filma, ali nažalost i poskupljuje budžet. Najveća pažnja mora se posvetiti podjeli uloga, jer to znači pola filma, svejedno radi li se o dječjem filmu ili onom za odrasle. Uvijek je važno i bitno odabrati dobrog glumca, s tim da je rad s djecom specifičan u odnosu na profesionalne glumce, ali zato se rade audicije i pripreme i angažiraju suradnici za rad s djecom - rekao je redatelj. Ištvančić drži da bi ovaj film mogao biti dobro primljen od publike i festivala, jer prvi put progovara o kontroverznom problemu zamjene kuća za vrijeme rata. Ova original-

na filmska ideja utemeljena je, kaže, na stvarnim događajima, što filmu daje posebnu autentičnost. Kroz trilerški žanr pun mračnih intriga, laži, prijevara i zabluda lokalnih mještana, izići će na vidjelo njihova netrpeljivost prema svojim susjedima, mračna prošlost koju žele zaboraviti, glupost i besmislenost rata koji ih je doveo u situaciju da moraju živjeti u tuđim kućama.

- Bit će jasno da su najveći neprijatelji naših likova upravo oni sami. U tom smislu film će stvarati ugodaj stalnog uzbuđenja i napetosti, kroz koju prolazi nekonvencionalni istražitelj Filip, tragajući za nestalim starcem Jozom. Priča se sastoji od elemenata trilera i egzistencijalne drame. Sukladno s tim, film će biti sporijeg ritma, a karakterizirat će ga kompleksno stanje glavnog junaka uz skretanje pozornosti gledatelja na posljedice rata i napetog završetka. Svjestan kako radim nekonvencio-

nalan triler se elementima mistike, dodatno se koristim redateljskim sredstvima kako bih što više naglasio i pojačao snagu drame u kojoj se ljudske sudbine suočavaju s emocionalnim i psihološkim problemima, a čitav film je usmjeren na dramu glavnog sukoba i pitanje: kamo je otišao starac Jozo sa svojom harmonikom i zašto je to učinio? - nastavlja Ištvančić koji hrabro progovara o ratu i njegovim posljedicama odbijajući standardne konvencije žanra.

- Režijom koja je isprepletana misterijem u vezi s nestankom jednog starca pokušavam preispitivati ljudske sudbine nakon rata, ljude ostavljene u blatnoj zabiti nedaleko od bosanske granice. U takvoj klimi pogranične drame. Sukladno s tim, film će biti sporijeg ritma, a karakterizirat će ga kompleksno stanje glavnog junaka uz skretanje pozornosti gledatelja na posljedice rata i napetog završetka. Svjestan kako radim nekonvencio-

Službeni sinopsis

•• Službeni sinopsis filma izgleda ovako: Rat je završio. Cijela sela bosanskih Hrvata su uništena i oni su nastanjeni u kućama hrvatskih Srba. Nestaje starac, bosanski Hrvat, i gubi mu se svaki trag. Policajac Filip, i sam nastanjen u srpskoj kući, treba istražiti slučaj...

NA KRAJU SVIJETA' BRANKA
 FESTIVALU U PULI

Triler u spreman!

Hiperrealistični
 'kućni' detalj
 poratne zbilje

od vlastite moralne tjeskobe. Svi su poznavali nestalog starca i svi mogu biti potencijalni krivci za njegov nestanak, ali istražitelju Filipu se čini kako mještani koje obilazi skrivaju nekakvu tajnu za koju on ne zna. U tom će smislu glavni lik Filip stalno biti u nekakvom napetom stanju, boreći se ne samo sa skrivenim tajnama mještana već i s vlastitim demonima i suzbijanjem mržnje u dubini svoje duše - najavljuje filmaš. Tema se doima prilično osjetljivom, posebice u svjetlu friških događaja u Vukovaru, no Ištvančić drži kako politička aktualnost samo može pomoći filmu.

Uzbudljiva priča

- S obzirom na to da imam i srpsko državljanstvo, potpuno poznajem i razumijem problem. Cilj mi je napraviti uzbudljivu filmsku priču u kojoj se isprepleću zatamnjene strasti mržnje, pohlepe i ljubomore, a realističnu zbog dobre utemeljenosti na stvarnim slučajevima koja će se osjećati u bolnoj uvjerljivosti filma. Ukratko, ne želim samo ispričati narativnu trilersku priču s elementima misterija već stvoriti i onu posebnu ljepotu poetskog ugođaja tjeskobe,

patnje i iskonske ljudske nesretnosti zbog nedefinirane krivnje koja se može povezati s religijskom (biblijskom) simbolikom - decidan je Ištvančić. Redatelj računa da bi film mogao biti zanimljiv širem kinoauditoriju i festivalima, a najviše računana "bunuprijatelja". Zanima nas kako uspoređuje "klimu" u hrvatskom filmu u razdoblju rada na "Duhu u močvari" u odnosu na "Most na kraju svijeta".

- Klima je uvijek protiv mene. Kao dokaz za to navest ću samo jednu činjenicu, a to je da me se u Hrvatskoj, hrvat-

'Koko i duhovi' nije 'pojam' za dječji film

•• Da su Vam, na primjer, ponudili režiju nekog od nastavaka "Koka", biste li odbili ili možda prihvatili snimanje? - Nisam znao da je "Koko i duhovi" referencija za pojam dječjeg filma u nas. Za vašu informaciju "Duh u močvari" je 2006. bio prvi snimljen hrvatski film za djecu nakon 20 godina. Što se tiče gledanosti, s tolikim budžetom koji je imao projekt "Koko i duhovi" i organiziranim školskim projekcijama što, na primjer, moj film "Duh u močvari" nije imao, njihova gledanost je vrlo razočaravajuća. Očekivao sam da će taj film s takvim budžetom i takvim organiziranim gledanjem barem preći 100.000 gledatelja, ali nije. Stoga bi pitanje trebalo glasiti razmišljam li o režiji filma "Duh u močvari 2", što su mnogi klinci pitali već puno puta.

Jugoslavija u malom

•• U Ištvančićevu filmu nastupaju hrvatski, bosanski i srpski glumci. Koliko je zahtjevan bio odabir? - Film sam pripremao tri godine, i kod mene nema iznenađenja. U filmu osim glumaca iz Hrvatske (Nikša Kušelj, Jelena Perčin, Slaven Knezović, Vlatko Dulić, Nela Koscis, Draško Zidar...; op.a.) glume Boro Stjepanović, Slobodan Ćustić, Sanja Radišić, Miralem Zubčević, Bora Nenić i Jelena Jokić, koji su napravili fenomenalne uloge.

Redatelj
 Branko
 Ištvančić

skim medijima i hrvatskoj kritici uporno naziva vojvodanskim redateljem, a koliko znamo, Vojvodina nije država. Najviše mi se u hrvatskom filmu gade filmski ziheraši kojima se i dalje daruju šanse s državnim milijunima ili se, primjerice, šanse daju neprovjerenim filmskim autorima - iskren je redatelj, koji smatra da su koprodukcije bitne za vitalnost hrvatske kinematografije.

- Bez koprodukcije danas nema filma jer iznosi koje dobivamo u domicilnim zemljama, na žalost, nisu dovoljni.